

izhaja, izvezmi ponedeljek, (od danes jutraj). Uredništvo: ulica sv. Frančiška št. 20, I. nadstropje. ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent.

Rusija in nje pomen za Evropo

Ruska sovjetska vlada je imenovala svojega diplomatskega zastopnika v Italiji v osebi g. Jordanskega, odličnega publicista in politika sovjetske Rusije.

Stojimo torej pred dejstvom, da je sovjetska Rusija zasnovala diplomatske zveze z Italijo. To dejstvo bi moralo skloniti tuč merodajne činitele v Jugoslaviji k razmišljanju, ali ni prišel tudi zaman trenutek, da v svojem državnopolitičnem in gospodarskem interesu razčistijo in opredelijo razmerje svoje male države do velike Rusije.

Nedavno je prinesla zagrebška 'Riječ' zanimiv opis, kako so se razvijali diplomatski in trgovski odnosi drugih držav do sovjetske Rusije.

Najstarejši je dogovor z Romunsko, sklenjen dne 5. februarja 1917. v Odesi. V tem dogovoru se obvezuje Romunsko, da v roku dveh mesecev zapusti Besarabijo.

Potem so sledili številni trgovski dogovori, ki sicer ne priznavajo sovjetske vlade 'de iure', pač pa jemljejo njen obstanek enostavno na znanje.

Italija

Zbornica zavrnila Wilfanov predlog za spremembo volilnega okrožja Julijske Krajine in glasovala za združenje Julijske Krajine s Furlanijo v enotno okrožje.

RIM, 19. Na začetku večerjanih seje se je razpravljalo o enotnem državnem volilnem okrožju kakor se vnela živahna debata o določitvi mej volilnega okrožja Julijske Krajine.

Tu je Salandra pripomnil, da na podlagi pogojev tujerodne manjšine, ki je zbornica glasovala za združenje Julijske Krajine s Furlanijo v enotno volilno okrožje.

Mussolinijev govor v zbornici poostril krizo popolarske stranke

RIM, 19. Ministrski predsednik Mussolinij je skušal v svojem nedeljskem govoru izvesti s strani popolarov točen izjav glede njihovega zadržanja napram fašistovski vladi.

Serrati, so sicer obrazložili vodstvu svoja nazoranja ter se skušali opravičiti, toda vodstvo je smatralo opravičbe za nezadostne, ter je sklenilo, da izžene iz stranke Buffonija, Serratiya ter ostale soodpornike.

Interpelacija radi rekordnega plesanja

RIM, 19. Poslanec Gray je vložil interpelacijo na vlado, ali ne smatra, da so nekladne z narodnim dostojanstvom vsrajnosedne plesne tekme, pri katerih se človeška bitja po cele dneve vrtijo v nespodobnem krcu ugonabljajo se telesno in duševno ter nudeč sliko, ki ponižuje narod.

Jugoslavija

Razbitje Radičevega bloka? — Napetost med SLS in Radičem

BELGRAD, 19. V klubu SLS trajajo ogorčenje, da je Radič s predčasno objavo Markovega protokola povsem pokvaril blokašne situacijo.

V informiranih političnih krogih se smatra kot gotovo dejstvo, da bo SLS zveze z Radičem prekinila in da je federalistični blok razbit.

SLS obtožuje Radiča tudi sicer nejalnega postopanja, češ da si utrjuje za njenim hrbtom pozicije v Sloveniji.

V javnosti slashačo krizo Radičevega bloka še prikriti z različnimi izjavami. Sem spada izjava posl. Sušnika v današnjih 'Novostih' o solidarnosti bloka.

V blokaskih krogih v Zagrebu se govori, da je SLS pričela nova pogajanja z radikali in da so pripravljani vstopiti v vlado.

Ukrepi proti Radiču — Radič bo aretiran?

BELGRAD, 19. Včeraj popoldne od pol 17. do pol 18. se je vršila v dvoru seja ministrskega sveta pod predsedstvom kraljice.

Daljša razprava se je vršila tudi o zunanjepolitičnih vprašanjih ter zlasti o konferenci v Sinaji in o reškem vprašanju.

BELGRAD, 19. Snoči ob 6. se je vršila v Belgradu skupščina srbske nacionalistične organizacije, ki je zahtevala enerigične korake proti Radiču radi njegovih napadov na kraljevski dom.

Pred veselim dogodkom v kraljevski hiši — Uradno obvestilo

BELGRAD, 18. Predsedništvo ministrskega sveta je prejelo sledeče obvestilo iz pisarne Njegovega Veličanstva kralja: 'Spodaj podpisani so pregledali danes Njeno Veličanstvo kraljico Marijo in našli, da je Njena Veličanstvo kraljica noseča nepolnih 7 mesecev.'

Rusija

Ustanovitev zveze socialističnih sovjetskih republik uradno objavljena. — Priprave za poljedelsko razstavo v Moskvi končane.

MOSKVA, 19. Za predsednika ljudskih komisarjev v Ukrajini je bil na mesto Rakovskega imenovan Cimbar.

MILAN, 19. Vodstvo socialistične maksimalistične stranke je svoječasno pozval Bufonija, glavnega urednika revije 'Pagine rosse', naj neha z izdajanjem revije, češ duh lista je v polnem nasproju s smernicami stranke.

Francija

Beneš odpotoval v Bruselj

PARIZ, 19. Čehoslovaški zunanji minister Beneš je včeraj odpotoval v Bruselj.

Belgija

Podaljšanje vojaške službe v Belgiji — Zakonski načrt o univerzi v Gandu sprejet

BRUSELJ, 19. Zbornica je s 76 proti 69 glasovom sprejela zakonski načrt za dvo-mesečno podaljšanje vojaške službe za dobo zasedbe ruhrske kotline.

Anglija

Angleško oboroževanje v zraku

LONDON, 19. Minister za aeronavtilsko skuša združiti razna civilna podjetja za zrakoplovbo v močno enoto in proučuje načrt za značno zvišanje števila zrakoplovov.

Mednarodna konferenca za brezčični brzojav in telefon

LONDON, 19. Londonski urad Društva narodov je soglasno sprejel italijanski predlog za sklicanje mednarodne konference za brezčični brzojav in telefon v prve četrtletju 1924. leta.

Angleški odgovor na nemško ponudbo izgotovljen

LONDON, 19. Kakor poroča Reuterjeva agencija, je angleška vlada izdelala besedilo odgovora na nemško noto.

Stroški za vzdrževanje zasedbenih čet v Carigradu znašajo 3 milijarde lir

LONDON, 19. Skupni stroški, ki so jih imeli zavezniki za vzdrževanje zasedbenih čet v Carigradu od leta 1918 sem, znašajo po izjavi angleškega ministrskega predsednika Baldwinja 29,115,000 lir šterlin, ki so tako-le razdeljeni: armada 22,500,000, mornarica 6,000,000, zračno brodogojstvo 615,000.

Bolgarska

Zastopstvo ruskega Rdečega križa bo zapustilo Bolgarsko

SOFIJA, 19. Delegat ruskega Rdečega križa v Bolgariji je javil pisмено zunanjemu ministru, da smatra po naročilu moskovske vlade svojo misijo za povrntno ruskih beguncev iz Bolgarije za končano in

DNEVNE VESTI

Fašisti — volilci

Prvi dan podrobne razprave o volilni reformi se je razvila živahna in precej konfuzna debata o čl. 3 zakona za politične volitve.

Nedopustnost izvrševanja volilne pravice se za pripadnike vojske in podobnih organizacij (orožnikov, finančnih stražnikov itd.) upravičuje z disciplino, kateri so podvrženi. Ne gre pa samo za to, da je po disciplini njihova svoboda na poseben način omejena, nego tudi za to, da bi se drugače, ko bi se vojaki udeleževali volitev, zanesle med nje agitacije, ki bi bile zelo nevarne disciplini, a z druge strani tudi ustvarila neposredna prilika in možnost za pritiskanje vojaštva na ostale volilce.

Očitno je, da vsi ti razlogi dobivajo v pogledu na fašiste čisto svoje, posebno lice. Državna milica je ustanovljena s kraljevim ukazom, ki še ni premenjen v zakon; obstoji torej pravzaprav samo de facto (dejstveno), ne de jure (pravno).

da bo z vsem svojim osebjem zapustil Bolgarsko prve dni avgusta. Ta svoj sklep utemeljuje delegat z okolnostjo, da je v zadnjem času zastopstvo ruskega Rdečega križa naletelo pri svojem delovanju na številne težkovec in da so bili posamezni člani zastopstva celo dejanski napadeni.

Ogrska

Važna debata v madžarskem parlamentu — Zunanji minister o zunanjepolitičnih odnosih Madžarske

BUDIMPEŠTA, 19. Na večerjanih seji narodne skupščine je zunanji minister izrazil svoje obžalovanje, da so nekateri opozicijski govorniki ponovili očitke sovražnega inozemstva, češ da zunanja politika vlade zaradi tega nima uspeha in da s sosednimi državami ne more doseči gospodarskega dogovora, ker Madžarska ni demokratska država.

Zalibog se v najvažnejših političnih vprašanjih, predvsem v manjšinskem vprašanju ni posrečilo najti vsaj podlagi za pogajanja. Med pogoji za mirne odnose s sosedi je brezdvomno eden najvažnejših pomirjenje Madžarske glede tega, da so madžarskim bratom, ki so prišli pod tujo oblast, zajamčeni pogoji za njihov gospodarski in kulturni razvoj.

Mali oglasi

TRGOVSKI pomočni, dobro izvežban, v do-
brimi spraveh, išče mesta v trgovini
mešanim blagom. Naslov pri upravnistvu,
1000

ZABNICE, angleške ključavnice, ključji, mi-
zarske klopi, obliti, pile, vijaki, železna
volna, željbi itd. Skladišče železnin, Via
Filzi 17. 1001

TRIKOTNE PILE za žage. Ugodna prilika.
Žaloga železnine, Via Filzi 17. 1002

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi
Pertol, via S. Francesco 15, II. 45

POHISTVO Via Udine 25. Bogata izbora po-
ročnih in obrednih sob, pohištva ja urade,
sobane, kuhinje itd. kakor tudi posamezni
kosi po zmernih cenah. Zajamčena kakovost.
Pošiljati se na deželo. 1003

**! KDOR HOČE KAJ KUPITI
! KDOR HOČE KAJ PRODATI
! KDOR ISČE SLUŽBE, ITD.
! INSERIRAJ V »EDINOSTI«**

Št. 1334/23.

Razpis natečaja.

Prči županstvu občine Dolina je razpisano mesto

občinskega sluga.

Prošnje za podelitev mesta naj se dopo-
šljejo županstvu najkasneje do 4. avgusta,
opremljene s sledečimi spravehali:

1. Potrdilo o italijanskem državljanstvu.
 2. Starost ne pod 20 leti.
 3. Spravehali o dobrem moralnem in poli-
tičnem vedenju.
 4. Prosilci morajo razven tega dokazati,
da imajo potrebna svojstva za redno izvr-
ševanje razpisane službe.
- Neobhodno potrebno je poznanje slo-
venskega in italijanskega jezika.
- ŽUPANSTVO OBČINE DOLINA**
dne 13. julija 1923.

Zupan: Zobec, I. r.

Odhodi in prihodi vlakov

JUŽNI KOLODVOR.

Trst, Tržič, Cervinjan, Portogruaro - Benetke.
Odhodi: 0,15 o.; 5.— eks.; 5,35 brz.; 9,40 o.;
10,10 brz.; 14.— eks.; 15,40 o.; 18.— o.;
19,05 eks.

Dohodi: 0,40 eks.; 5,40 o.; 8,15 o.;
10,05 eks.; 14.— brz.; 15,40 eks.; 19,23 o.;
23,25 eks.

Trst, Gorica, Kormin, Videm (Udine).
Odhodi: 6,05 o.; 8.— o.; 9,40 o.; 13,10 o.;
16,40 brz.; 18.— o.

Dohodi: 8,15 o.; 10,45 o.; 12,40 brz.; 16,50
o.; 18,50 o.; 22,45 o.

Trst, Nabržina, Divača, Št. Peter, Postojna.
Odhodi: 0,40 eks.; 5,15 brz.; 7,00 brz. 8,30 o.;
11,00 brz.; 16,10 o.; 19,45 brz.

Dohodi: 3,30 eks.; 7,15 o.; 9,25 brz.;
12,20 o.; 18,30 brz.; 20,30 o.; 21,20 brz.;
23,50 o.

KOLODVOR PRI SV. ANDREJU (državnj).
Trst, Koper, Buje, Poreč.

Odhodi: 5,40, 8,50*, 12,35, 18,30*.
Dohodi: 8,30*, 12,30, 17,55*, 21,25.
Trst, Gorica, Podbrdo.

Odhodi: 5,35 brz.; 6,10 o.; 16,30 brz.;
17,25 o.

Dohodi: 7,45 o.; 12,25 brz.; 21,15 o.;
23,45 brz.

Trst, Herpelje, Buzet, Pula.

Odhodi: 5,25 o.; 12,55* brz.; 18,25 o.
Dohodi: 7,35, 10,05 o.; 15,50* brz.; 21,32 o.
* Ne vozi ob nedeljah.

Zidar padel z ograda. Zidar Avgust Pec-
chiar, star 50 let, je bil včeraj zjutraj zaposlen
na zidarskem ogradiju pri popravljanju hiše v
ulici Settefontane št. 1. Radi neoprezne kre-
tnje je nenadoma izgubil ravnotežje ter padel
z višine kakih 2 metrov na tla, kjer je oble-
zale boleštno stokačje. Tovariši so mu prisko-
čili na pomoč, mu pomagali na noge, ter ga
spremili v bližnjo lekarno Manzoni, odkoder
so poklicali na lice mesta zdravnika resilne
postaje. Ta je zidarja za silo obvezal rane in
praskes, ki jih je zadobil pri padcu po glavi
in po hrbtu. Nato so Pecchiarja prepeljali v
mestno bolnišnico. Okreval bo v 2 tednih.

Vesti z Goriškega

Akad. podporno društvo »Prosveta« v Idriji.
I. redni občni zbor Akad. podp. društva »Pro-
sveta« v Idriji se bo vršil v petek dne 27. ju-
lija t. l. z običajnim dnevnim redom v pro-
storih »Del. bral. društva«. Začetek ob osmi
uri zvečer. Vabljeno so prijatelji društva in
tovariši srednjelci.

Vesti iz Istre

Materija. Tudi najbolj razvijeno občinstvo
se ne bo dolgočasilno na veselici, ki jo priredi
»Prostovoljno gasilno društvo« v Materiji dne
22. t. m. ob 15. uri v prostorih gosp. Kastice.
— Na spredu so pevске točke, šaloigra
in ples. Zatorej z mirno vestjo vabi k obilni
udeležbi — Veselični odbor.

Šah

Konec mednarodnega šahovskega turnirja v
Moravski Ostravi. Ta turnir je prinesel celo
vrsto presenečenj. Poročali smo že o izvan-
rednem napredovanju češkega mojstra Reti-
ja. Pri odlični igri v 9. krogu je Reti podlegel
napram Laskerju, kateri je končal turnir kot
prvi značajalec. Drugo mesto zavzame Reti.
Tretji je Grünfeld. Četrty je Zeezjev, ki po-
merja s svojo močno igro drugo presenečenje.
Tretje presenečenje pa je prinesel mladi hol-
andski mojster Euwe, ki se bo meril z dom-
l. Tartakowerjem za peto in šesto nagrado. Zelo
slabo se je odrezal Rubinstein, ki je lansko
zimo zmagal na dunajskem turnirju. Stari sve-
tovni mojster Lasker je pokazal vso svojo
odlično kombinacijsko umetnost in nezmo-
ljivo oko za pozicije. Ves šahovski svet z za-
nimanjem pričakuje, kdaj se bodo veliki sve-
tovni mojstri, kateri se sedaj drže nekako v
ozadju, skupaj srečali, namreč: Špance Capa-
blanca, Nemec Lasker, Rus Aljohin in Slove-
nec Vidmar. Moječe, da v kratkem doživimo
to skrajno zanimivo srečanje.

DAROVI

Za »organizacijo oskrbnih voj. sirot« je na-
brala g.čna M. Čokova I. 76, katere so daro-
vali: M. Čok I. 5, J. Čok I. 3, A. Širok I. 3,
I. Sancin I. 2, I. Čok I. 3, M. Cotar I. 3, A.
Sancin I. 3, K. Pahor I. 1, Krizančič I. 2,
M. Marija Petrič I. 30, F. Božičnik I. 5, M. Čok-
Zup. I. 3, C. Valentič I. 5, J. Stržinar I. 4, M.
Pečar I. 4. — G.čna Pertol je nabrala L. 30,
katere so darovali gg.: J. Martelanc I. 3, M.
Furlan I. 3, L. Otokar I. 3, I. Sosic I. 3, K. Na-
berlj I. 3, J. Kosovel I. 5, S. Pertol I. 5, G.
Nemec I. 5; iskrena hvala vsem!

Borzna poročila.

Tečaj:
Trst, dne 19. julija 1923.

Coenflot	310
Dalmetia	298
Gerolmitch	1199
Libera Trieste	412
Lloyd	1410
Musino	615
Martinsolch	141
Oceania	100
Premuda	630
Triglav	280
Amplexa	600
Cement Dalmetia	812
Cement Spalato	217

Valuta na tržišču trga.

Trst, dne 19. julija 1923.

aglake krome	0,2250	0,2750
avstrijske krome	0,0320	0,0385
češkoslovaške krome	69,25.	69,75
denarji	24,80.	24,80
lejl	12,25.	12,75
marke	0,0080	0,01
dolarji	28,10	28,26
francoski franki	136,25	136,75
švicarski franki	403.	406.
angleški funti papirnati	106,40	106,70

Tiskarna „Edinost“ v Trstu
izvršuje vsa fiskarska dela točno in solidno
Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20

leto; drugi obtoženci so dobili manjše kazni.
Od posameznih kazni je obdobje 9 mesecev
vred za zadnje amnestije. Vsi italijanski listi,
od »Popola d'Italia« do »Avanti«-ja so mne-
nja, da so kazni premilostne.

Izlet na Nemo, za katerega se zanima zad-
nje dni vse, staro in mlado, bo letos gotovo
prekošilo vse izlete te vrste iz zadnjih let.
Ob priliki teh izletov je skrbel izletni od-
bor vsako leto za to, da je postal vsaj po
nekaj človek, ki so bili seveda takoj ob pri-
hodu izletnikov hitro zasedi in je bila pri
tem zamera neizogibna, ker se ni moglo vsim
ali vsaj večjemu številu izletnikov postreči.
Vsled teh in drugih razlogov se nanašajo, da
letos ne bo poskrbljeno za šotore.

Društvene vesti

**Prilpajoča se, naj izletniki, zlasti oni, ki se
pripeljejo do Razdrtega, prinesejo s seboj
kake vrste lahkih poginjal. Gotovo posej-
dajo še marsikdo vojaške šotore, ki so naj-
lažji in jih je mogoče hitro postaviti.**

Ruski igralci na Prosoku. Jutri, v soboto
in pojutrišnjem v nedeljo se bo vršila v dvo-
ran »Gospodarskega društva« velika pred-
stava, ki jo priredi znana skupina ruskih po-
tujočih gledaliških igralcev. Na spredu je
opereta »Ruska pripovedka«, glasba Perga-
matta, fantastična opera »Iz življenja ure-
«, dramska opera »Mati in otroci«, glasba Paha-
lova; žive slike, ruska šaljšiva igra, ruski
ples, drama »Norec« idr. Začetek ob 8.30
zvečer. Vstopnina 5, 3 in 2 L.

Glasbeni večer šole »Glasb. Matice«. Ju-
tri zvečer ob 20. uri javni nastop gojencev
šole »Glasbene Matice« v dvorani D. K. D. pri
Sv. Jakobu. Vstopnina 3 L, sedeži I. vrste
2 L, ostali I. L. Gojenci »G. Matice« so vstop-
nine prosti.

Javna knjižnica šentjakobske »Čitalnice«
posluje redno vsako nedeljo od 10.—11. ure
predpoldne v navadnih prostorih (stara poli-
cija). Član je lahko vsakdo. Vpisnina znaša 1
liro in odkodnina za uporabo 1 liro mesečno.
Opozarjajo se vsi člani, da se strogo drže pra-
vil. Sprejemajo se darovi knjig. Rodoljubi, ki
imajo doma knjige, ki jih ne rabijo, so vjudno
naproseni, da jih blagohotno poklonijo knjiž-
nici.

Iz tržiškega življenja

**Finančni podčastnik, ki se je naveličal živ-
ljenja.** V ulici del Saponi št. 5 je stanoval s
svojo soprogo 38-letni finančni maršal Ivan
Lungo, dodeljen legiji finančnih stražnikov,
ki se nahaja v ulici Udine. Pred kratkim je
njegova soproga odšla na letovišče. Lungo je
že dve časa bolehal na neki bolezni, radi
česar je posebno v zadnjem času postal zelo
redkobeseden in zamišljen.

Včeraj zjutraj si je v svoji sobi pogal iz
revolverja kroglo v glavo. Njegovi domači
so poklicali na lice mesta zdravnika resilne
postaje, ki je takoj uvidel, da je rana smrtno-
nevarena; krogla mu je predrila levo sence ter
mu običala v možganih. Lungo je bil nemu-
doma prepeljan v mestno bolnišnico. Sprejeli
so ga v obupnem stanju v kirurški oddelek.

Po stopnicah je padla. Vdova Kuslan Josi-
pina, stara 73 let, zaposlena kot služkinja pri
neki družini v ulici Cinnastica št. 45, je več-
raj popoldne padla tam po stopnicah tako ne-
srečno, da si je zlomila levo noko v kolenu.
Uboga starica je dobila prvo pomoč od zdrav-
nika resilne postaje, nato so jo prepeljali v
mestno bolnišnico. Okrevala bo v 3 tednih.

Tatinske drobnarije. Ker je osumjen, da se
je udeležil tatvine, oziroma, da je hranil 3 za-
voje platna, ki so bili pred kratkim ukradeni
iz skladišča trgovca Pavla Barich, katero se
nahaja v ulici Torre bianca, je bil predvčer-
najšnjim aretiran 36-letni Romeo Marazzutti,
stanujoč v ulici Evangelista Torricelli št. 7.
Na Marazzuttijevem stanovanju so policijski
agenti tekoma preiskave našli ukradene zavoje
platna. Marazzutti je izjavil, da mu jih je iz-
ročil v varstvo 22-letni Gvidon Cerini, stanuo-
joč v ulici Udine št. 2. Poslednji je pozneje,
ko je bil aretiran, izjavil, da je Marazzuttijeva
trditve neresnična. Kljub temu sta bila oba
možda odvedena v zapor v ulici Coroneo. Za-
govarjati se bosta morala radi tatvine.

— Svoječasno je avstrijsko varnostno ob-
lastvo aretiralo v Gradcu 29-letnega Josipa
Jasbitz iz Trsta, stanujočega pri Sv. Alojziju-
Kjadinu št. 554, ker je razpečeval tam pone-
rejene italijanske bankovce. Ko je odsedel
kazeni, ki mu jo je prisodilo tamšnji sodišče,
se je Jasbitz povrnil v naše mesto, kjer je
bil aretiran. Zagovarjati se bo moral tudi
pred italijanskim sodiščem radi istega zločina.

— Uradnik Anton Spina, stanujoč v ulici
Nicolò Macchiavelli št. 1, je včeraj zjutraj
pustil za hip svoje kolo pred večjo neke hiše
v ulici Garibaldi. Ko se je vrnil, ni bilo ko-
lesa več. Očitvidno se je neznan tat v onem
kratkem času polastil kolesa ter zgnil z njm.
Spina je naznanil tatvino na kvesturi.

— Ob prihodu parnika »Monsalcone«, ki je
priplul iz Tržica, so se pred včerajšnjim po-
dali na krov policijski agenti ter zaplenili 3
vreče vojnega materiala, pobraneja na bivši
soški fronti. Vojni material je, kakor znano,
erarična last in zasobniki ga ne smejo pobirati
na svoj račun.

Solničarica. Včeraj popoldne so iz kavarne
»Specchi« obvestili telefonično resilno postajo,
da je z nekim parnikom dospel iz kopačiča
»S. Nicolò« mladenc, ki potrebuje zdravni-
ške pomoči. Na označeno mesto se je podal
zdravnik, ki je ugotovil, da je mladenič, po
imenu Arrigo De Rota, stanujočega v ulici
Udine, zadel solničarica. Mladeniča so pre-
peljali v mestno bolnišnico.

Solničarica. Včeraj popoldne so iz kavarne
»Specchi« obvestili telefonično resilno postajo,
da je z nekim parnikom dospel iz kopačiča
»S. Nicolò« mladenc, ki potrebuje zdravni-
ške pomoči. Na označeno mesto se je podal
zdravnik, ki je ugotovil, da je mladenič, po
imenu Arrigo De Rota, stanujočega v ulici
Udine, zadel solničarica. Mladeniča so pre-
peljali v mestno bolnišnico.

nekateri izjave Walterjeve so vredne, da jih
tu zabeležimo s poudarkom. Rekel je, da
južnotirolski nemški poslanci smatrajo svoje
stališče napram volilni prenosovi kot vpra-
sanje naravnega in pravstvenega prava. Ne
motrijo volilne prenosove z vidika take strane-
ke. Vse njih hoteenje je prežeto od misli, kako
bi najbolje ustrežali svoji nalogi: kako bi v
mejah Italije varovali kulturne, narodne in
gospodarske interese nemške manjšine.

»Uverjeni smo — je vzkliznil govornik — da
bi vi, če bi bili v našem položaju, istotako
delali in storili, ker bi se istotako dajali vo-
diti od narodne samozvesti in od ljubezni do
svoje narodnosti! Mi smo na načelnem stali-
šču, da gre vsaki drugorodni manjšini, kjer-
koli je, naravna pravica do primerne števil-
nega zastopstva v parlamentu. Ne glede na
narodnostne države, kjer se take stvari sma-
trajo za samoočibno umevne, ne poznani niti
ene narodne države, kjer bi se take pravice
kršile — ne pred vojno, ne po vojni!«

Govornik je omenjal, kako se nam hoče
vzkratiti svoboda tiska, sedaj pa se nam hoče
odtegniti še parlamentarno zastopstvo. »Ne
morem si pa kaj, — je nadaljeval — da ne
bi omenil nekega drugega čina italijanske
vlade, ki ima mednarodno značaj, in ki bi
moral imeti zato tudi danes že svojo veljavo!
Na konferenci v Parizu, ki je ustvarila dra-
žavno pogodbo senžermensko, se je Italija
braniła podrediti pogodbam za zaščito manjšin,
zagotavljajoč, da za liberalno Italijo take for-
malne obveznosti niso potrebne, ker je Italija
itak že pripravljena zadostiti zahtevam dru-
gorodnih manjšin v najrazličnejši meri! Prepu-
ščam vaši resni sodbi, ali se sedanja politika
vlade napram Nemcem — da navedem le eno
dejavto izmed ogromnega števila drugih slu-
čajev — ki že danes širskim krogom našega
ljudstva odreda pravico do šolske vzgoje v
materinem jeziku: ali se ta politika more spravi-
titi v sklad z ono slovesno izjavo? Če se
hoče parlamentarno zastopstvo drugorodnih
manjšin izključiti — mi ne moremo preprečiti
tega z malim številom svojih glasov. Ali ra-
zumelji bošhte tudi, da mi nimamo pravice
glasovati za ta načrt, ki nas izlaga takim slu-
čajnostim in ki še slabša položaj ustavne od-
rejenosti, ki že sedaj tlačja našo deželou.«

Radičev uspeh v Dalmaciji. Radičev uspeh
v Dalmaciji na volitvah v belgrajsko skup-
ščino je presenetil vsakogar. Kot gotovo se
je smatralo sicer, da Radič obdržal in utrdi
svoje pozicije v Hrvaški in računal se je
tudi z možnostjo, da potegne za seboj bosan-
ske Hrvatje. Nikdo pa ni pričakoval, da Radič
pridobi večino mandatov tudi v primorskih
pokrajinah, na tistem ozemlju namreč, kjer je
slovenska zavest najbolj živa. Posebno dalma-
tinska inteligenca ni pričakovala kaj takega.
Vendar se je dogodil ta čudež. Od 15 man-
datov, s katerimi razpolaga Dalmacija, jih je
dobil Radič 8. In če mu ne bi bil dr. Drinko-
vič v zadnjem hipu odtegnil enega, bi jih bil
imel Radič celo 9. Sedaj pa je pridobil dr.
Smolnaka v zagrebški »Tagblattu« nekoli-
ko statističnih podatkov, ki krčijo Radičev
uspeh v manjšo mero, oziroma pojasnjujejo,
da je Radič sicer dobil večino mandatov (ene-
ga nad polovico), nikakor pa ne večine gla-
sov dalmatinskih volilcev — da, niti ne večine
hrvaških glasov — marveč le tretjino. Do
večine mandatov sta mu pripomožla nesloga
med drugimi strankami in pa krivični volilni
red. V mestni volilni sekciji je dobil Radič 9
odstotkov glasov, komunisti 17, državni zve-
stevci 74. V skupini otkov je bilo oddanih
za Radiča 1 in pol odstotka glasov, za komu-
niste 4 in pol, za državno in narodno edin-
stvo 94 od sto. V Primorju (v ožjem smislu) je
bilo oddanih za Radiča 31 odstotkov, za komu-
niste 4 in za državno in narodno edinost 65
odstotkov. V vsem Primorju je bilo oddanih gla-
sov za Radiča 18 odstotkov, za komuniste 6,
za državno in narodno edinost 76. V tem
najnaprednejšem in največjem delu srednje in
južne Dalmacije ni dobil Radič niti petino
glasov. Radič je dobil večino v tistih krajih
Primorja, kjer še obstoji plemensko in versko
sovrtaštvo med Hrvatji in Srbi in pa — kar
je treba posebno poudariti — kjer je ljudstvo
kulturalno najbolj zaostalo. Kolikor kulturnejše
je kak območje, tem manj glasov je dobil
Radič. V območju Kaštelj, kjer skoro ne po-
znajo analfabetov, je dobil Radič celo komaj
1 odstotek glasov. V zagorskem območju sre-
dne Dalmacije je dobil Radič 69 odstotkov
in tu je n. pr. v Imotskem območju 80 od-
stotkov analfabetov. Vse skupno je dobil Radič
komaj tretjino, tudi če mu pristejemo glasove
oddane za opozicijska Drinkoviča. Če bi se
bili mandati porazdelili po razmerju gla-
sov, ne bi bil dobil Radič ne devet, ne osem,
ampak le pet mandatov, druge stranke in
skupine pa deset. Radič se je imel zahvaliti
za svoj uspeh dejstvu, da so šle druge stranke
ločeno v boj. Ker so se razdelile na več list,
sta le radikalna in demokratična v južnem
okrožju dosegli 6300 glasov, kolikor je po-
trebno za pridobitev enega mandata. Tako so
druge stranke ostale brez poslancev. Mandati,
ki bi jim pripadali po razmerju glasov, so se
porazdelili na druge tri močne stranke, od
česar je imela Radičeva lista največje korist.
Tako si je treba razlagati Radičev uspeh v
Dalmaciji.

Proces finančnih nameščencev v Milanu. O
tem procesu smo svojedobno poročali. V na-
daljnem razvoju so prišla na dan nova nasil-
stva glavnih obtožencev, ki so bila vsa istega
značaja kakor nasilstva in nepravilnosti, ki
smo jih že opisali. Proces je sedaj končal —
po 55-dnevem trajanju — z razmeroma lah-
kimi obsodbami. Major Josip La Ferla je
dobil 2 leti, 8 mesecev; kapitan Gabriel Fava
3 let, 3 mesece; maršal Dominik Mazzetti 1

načrtom. Edina skrb, ki me je tlačila, je bila
ta, da ne bi dozdevna gospa Glyde prej
umrla, dokler ne pride v London prava gospa
Glyde.

Zjutraj sem pisal madame Rubelle, naj bo
v petek 26. februarja v hiši svojega moža,
Pervisalu pa, naj pokaže gospo Glyde pisno
nišenega strica in naj ji pove, da je Marijana
Fosco, ki ji je bila tuja, se je silno razburila.
Zaman so bili vsi moji pomirjevalni
poskusi. Morda bi se mi bilo posrečilo polo-
žajiti njen strah, toda njena nevarna srčna
napaka se je upirala vsem moralnim pomirje-
valnim sredstvom. V mojo nepopisno grozo
so jo začeli pretresati živčni krči, ki so tako
oprogzali ves njen sistem, da je utegnila vsak
hip past mrtva k svojim nogam.

Poklicali smo najbližjega zdravnika ter mu
povedali, da potrebuje gospa Glyde njegove
takojšnje pomoči. V mojo nezrečeno olajšavo
sem našel v njem izvrstnega moža. Opisal
sem mu bolnico kot osebo šibkega razuma,
ki trpi na halucinacijah in sem ukazal, da ne
smo nitihe v sobo razen moje žene, ki je
imela strči bolnico in čuti pri njej. Sicer pa
je bilo to nesrečno bitje preveč bolno, da bi
ulegnilo s svojimi besedami škodovati svojim

Glyde na postajo. Kočijažju sem ukazal, naj
ustavi ob dveh popoldne 26. julija pred moje
hišo. Ko sem se prepračil, da je bilo moje
naročilo zapisano v knjigo, sem šel, da uredim
vse potrebno z gospodom Rubelle. Tudi sem
si oskrbel dve priči, ki sta imeli potrditi iz-
bruh blaznosti. Nega sem osebno poznal,
drugega je poznal gospod Rubelle. Oba
sta bila moža, katerih kreпка duhova sta se
dvigala visoko iznad oskosrčnih pomislekov,
oba sta verjela men i.

Bila je že peta popoldanska ura, predno
sem v opravil. Ko sem prišel domov, je bila
Ana Catherick že mrtva. Umrla je 25. julija
in gospa Glyde je imela priti v London še le
26. julija.

Bil sem premağan.
Bilo je prepozno, da bi mogel kaj izpreme-
niti. Predno sem prisel, je zdravnik v svoji
uslužnosti hotel prihraniti meni trud in je
registriral smrt in datum. Moj velikopotezni
načrt, ki je bil do tu nedotakljiv, je imel sedaj
svojo slabo stran in nobeno moje prizadevanje
ni moglo popraviti nesrečnega dogodka 25. ju-
lija. Toda možko sem šel bodočnosti nasproti.
Ker so bili Pervisalovi in moji interesi še
vedno ogroženi; tedaj nam ni preostalo dru-

gga, kakor da izvedemo stvar do konca. Pre-
magal sem slabost ter z nepremagljivo rav-
nodušnostjo nadaljeval delo.
Zjutraj 26tega sem prejel Pervisalovo pi-
smo, v katerem mi nanašaja prihod svoje so-
proge s popoldanskim vlakom. Madama Ru-
belle je tudi pisala in sicer je sporočila, da
pride zvečer. Odpeljal sem se z vozom, da
grem po pravo gospo Glyde, ki se je imela
prepeljati ob treh, medtem ko je nepravna gos-
pa Glyde ležala mrtva v moji hiši. Pod gos-
pico voza sem imel skrita oblačila, ki jih
je imela na sebi Ana Catherick, ko je prišla
v našo hišo. Tako je bilo mogoče vstajenje
pokojnice v živi osebi njene dvojnice.

Gospa Glyde je bila na kolodvoru. Z njeno
prtljivo je bilo toliko opravila in zamude, da
me je skrbelo. Bal sem se namreč, da ne bi
se v množici ljudi srečala s kakšnim znancem.
Njena prva vprašanja so se nanašala na njeno
sestro. Rotila me je, naj ji povem, kako je
z Marijano. Izmislił sem si nekoliko pomirje-
valnih poročil ter ji zagotovil, da se nahaja
njena sestra v moji hiši, kjer jo bo kmalu vi-
dela. V tem slučaju je bila moja hiša v bli-
žini Leicesterskega trga, a v njej je stanoval
monsieur Rubelle, ki nauja je sprelj v več

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

Med tem časom sem se jaz odpeljal z dru-
ginim flakerjem za svojo ženo s pismom na Ana
Catherick. V tem pismu je bilo povedano, da
hoče gospa Glyde obdržati pri sebi ves dan
gospo Clements. Ana pa naj pride v sprem-
stvu onega dobrega gospoda, ki jo čaka za-
nad in ki jo je v Hampshire obvaroval pred
odkritim gospodom Pervisalom. »Dobri gospod«
je poslal ta listek po nekem poličnem dečku
v hišo in je čakal v neki razdalji rezultat. V
trenutku, ko je Ana prišla iz hišnih vrat in
jih zaprla, je ta imeniti gospod odprl vrata
flakerja, potisnil Ano notri in se odpeljal.

Po poti v St. John Wood ni kazala moja
spremljevalka nikakega strahu. Znam biti
očetovalka — ni ga človeka na svetu, ki bi to
bolje znal — če hočem; in pri tej priliki sem
bil neznanoski očetovalci. Pa saj sem si tudi
zaslužil njeno zaupanje! Pripravil sem ji ono
zdravilo, ki ji je tako dobro delo in sem jo